


Wrocław, 2 czerwca 2017 r.

dr hab. Jakub Stankiewicz  
Akademia Muzyczna we Wrocławiu  
Wydział Instrumentalny



## **RECENZJA PRACY DOKTORSKIEJ MAGISTRA MARCINA BANASZKA**

### **Zlecniodawca recenzji**

Wydział Instrumentalny Akademii Muzycznej w Krakowie, pismo z dnia 20 marca 2017 roku, zlecenie podjęte na podstawie Ustawy z dnia 14.03.2003 roku (tekst jednolity) o stopniach i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. z 2003 roku, nr 65, poz. 595 z późniejszymi zmianami) oraz Rozporządzenia Ministra Edukacji i Sportu z dnia 15.01.2004 roku.

### **Dotyczy**

- Uchwały nr 88/2013 Rady Wydziału Instrumentalnego Akademii Muzycznej w Krakowie z dnia 27 maja 2013 roku w sprawie wszczęcia przewodu doktorskiego mgra Marcina Banaszka.
- Uchwały nr 17/2017 Rady Wydziału Instrumentalnego Akademii Muzycznej w Krakowie z dnia 15 marca 2017 roku w sprawie wyznaczenia recenzentów w przewodzie doktorskim mgra Marcina Banaszka w dziedzinie sztuk muzycznych w dyscyplinie artystycznej *instrumentalistyka*.



W świetle Ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. z 2003 roku, nr 65, poz. 595, z późniejszymi zmianami) Rada Wydziału Instrumentalnego Akademii Muzycznej w Krakowie posiadała uprawnienia do prowadzenia przewodu doktorskiego na stopień doktora w dziedzinie sztuk muzycznych w dyscyplinie artystycznej *instrumentalistyka*.

Liczba uprawnionych do głosowania członków Rady Wydziału Instrumentalnego Akademii Muzycznej w Krakowie na posiedzeniu w dniu 27 maja 2013 roku w sprawie wszczęcia przewodu doktorskiego mgra Marcina Banaszka i wyznaczeniu promotora wynosiła **27** osób. W głosowaniu udział wzięło **16** osób. Oddano **16** głosów ważnych.

za głosowało **12** osób  
przeciw głosowało **0** osób  
wstrzymało się od głosu osób **4**

Dnia 15 marca 2017 roku na posiedzeniu Rady Wydziału w sprawie wyznaczenia recenzentów w osobach dra hab. Krzesimira Dębskiego i dra hab. Jakuba Stankiewicza w przewodzie doktorskim mgra Marcina Banaszka, na ogólną liczbę **28** osób uprawnionych do głosowania w sprawach przewodowych, udział w głosowaniu wzięły **22** osoby. Oddano głosów ważnych **22**.

za głosowały **22** osoby  
przeciw głosowało **0** osób  
wstrzymało się od głosu **0** osób

W załącznikach do pisma Dziekana Wydziału Instrumentalnego Akademii Muzycznej w Krakowie dra hab. Mariusza Sielskiego (sygnatura DII/2/2017/116) znalazły się następujące dokumenty:

- Lista Obecności Członków Rady Wydziału Instrumentalnego Akademii Muzycznej w Krakowie na posiedzeniu w dniu 15.03.2017
- Protokół Komisji Skrutacyjnej z posiedzenia w dniu 15.03.2017.
- Wyciąg z protokołu z posiedzenia Rady Wydziału Instrumentalnego z dnia 15.03.2017 roku.
- Wyciąg z protokołu z posiedzenia Rady Wydziału Instrumentalnego z dnia 15.03.2016 roku.



- Lista Obecności Członków Rady Wydziału Instrumentalnego Akademii Muzycznej w Krakowie na posiedzeniu w dniu 27.05.2013 r.
- Protokół Komisji Skrutacyjnej z dnia 27 maja 2013 r. z przebiegu głosowania w sprawie wszczęcia przewodu doktorskiego magistra Marcina Banaszka.
- Wyciąg z protokołu z posiedzenia Rady Wydziału Instrumentalnego z dnia 27 maja 2013 r.
- Uchwała Rady Wydziału Instrumentalnego Akademii Muzycznej w Krakowie (nr 88/2013) w sprawie wszczęcia przewodu doktorskiego magistra Marcina Banaszka oraz wyznaczenia promotora.
- Uchwała Rady Wydziału Instrumentalnego Akademii Muzycznej w Krakowie (nr 17/2017) w sprawie wyznaczenia recenzentów w przewodzie doktorskim mgra Marcina Banaszka w dziedzinie sztuk muzycznych w dyscyplinie artystycznej *instrumentalistyka*.
- Dokumentacja przewodu doktorskiego magistra Marcina Banaszka (wpłynęła do Dziekana Wydziału Instrumentalnego w dniu 13 maja 2013 roku).
- Praca doktorska magistra Marcina Banaszka wraz z załącznikiem w postaci nagrania audio na płycie CD dzieła muzycznego.

Niniejszym stwierdzam, że w świetle Ustawy z dnia 14 marca 2003 roku art. 14 ust. 2 pkt. 2, Rada Wydziału Instrumentalnego Akademii Muzycznej w Krakowie podjęła prawomocną uchwałę o wszczęciu przewodu doktorskiego na stopień doktora w dziedzinie sztuk muzycznych w dyscyplinie artystycznej *instrumentalistyka* oraz wyznaczeniu mej osoby recenzentem pracy doktorskiej dla magistra Marcina Banaszka.

### **PODSTAWOWE INFORMACJE DOTYCZĄCE DOKTORANTA**

Pan magister Marcin Banaszek w roku 2012 rozpoczął studia doktoranckie w krakowskiej Akademii Muzycznej. W tym samym roku ukończył studia muzyczne w klasie fortepianu jazzowego doktora Piotra Wyleżoła. W roku



2009 ukończył studia przyrodnicze na Wydziale Fizyki Uniwersytetu Warszawskiego. W roku 2007 ukończył edukację na Wydziale Jazzu Zespołu Państwowych Szkół Muzycznych im. Fryderyka Chopina w Warszawie w klasie fortepianu jazzowego Michała Tokaja.

Pan Marcin Banaszek jest laureatem następujących konkursów jazzowych:

- ✓ 2nd Gnesin – Jazz Festival (Moskwa, Rosja)
- ✓ X Krokus Jazz Festival (Jelenia Góra, Polska)
- ✓ VII Europejskie Integracje Muzyczne (Żyrardów, Polska)
- ✓ VI Nadzieje Warszawy (Warszawa, Polska)

Pan magister Marcin Banaszek od 1 października 2013 roku zatrudniony jest na stanowisku asystenta w Katedrze Muzyki Współczesnej, Jazzu i Perkusji w Akademii Muzycznej w Krakowie, gdzie prowadzi zajęcia dydaktyczne jazzowego fortepianu dodatkowego oraz zespołów instrumentalnych.

### **OCENA PRACY DOKTORSKIEJ**

Na pracę doktorską Pana magistra Marcina Banaszka pod tytułem:

#### ***Autorska koncepcja jazzowej interpretacji muzyki rozrywkowej na klasyczne trio jazzowe***

składa się dzieło artystyczne zarejestrowane na płycie CD wraz z opisem. Dodatkowo przedstawiona została płyta CD zawierająca oryginalne wersje interpretowanych przez doktoranta kompozycji.

Płyta składa się z siedmiu utworów muzycznych

1. Again – 6:31
2. We Work the Black Seam – 8:44
3. I Saved the World Today – 10:47
4. Calling You – 9:10



5. Clocks – 6:41
6. I'm Sorry – 7:28
7. Brothers in Arms – 8:29

Czas całkowity nagrania – 57:50

*Skład osobowy nagrania:*

Marcin Banaszek – fortepian

Andrzej Zielak – kontrabas

Karol Domański – perkusja

Nagrań dokonano w dniach 3 września i 17 listopada 2015 roku.

Realizacja, miks i mastering – Artur Stodolny.

Płyta jest autorską wizją doktoranta w zakresie jazzowej interpretacji muzyki o profilu rockowym i popularnym.

Krażek otwiera kompozycja **Again** Lenny'ego Kravitz. W oryginale jest to dość prosty utwór rockowy o charakterze ballady, z nieskomplikowaną warstwą harmoniczną. Doktorant zaproponował pomysł z wykorzystaniem klasycznego jazzowego tria (fortepian, kontrabas, perkusja). Po introdukcji i ekspozycji tematu pojawia się solo kontrabasu a następnie fortepianu. W solówce fortepianu słychać wyraźnie echa fascynacji muzycznych p. Banaszka pianistką Brada Mehldau. Napięcie muzyczne budowane jest powoli, a w kulminacji można usłyszeć pewnego rodzaju świadome odejścia doktoranta od pierwotnej harmonii, jako środek artystycznego wyrazu, związany z ekspresją. Improwizacja rozwija się w sposób interesujący, wszelako cały utwór mógłby być nieco bardziej „skompresowany” czasowo. Pozostaje wrażenie rozciągniętej formy, nie do końca wypełnionej przemyślaną treścią muzyczną. Pomimo tych uwag, wersji p. Banaszka słucha się z zainteresowaniem i stanowi ona ciekawy eksperyment stylistyczny, polegający na przeniesieniu utworu z dziedziny muzyki popularnej na obszar muzyki jazzowej, z wykorzystaniem charakterystycznego dla tej ostatniej instrumentarium.

Kolejnym utworem, którym zainteresował się doktorant jest kompozycja **We Work the Black Seam** Stinga. W wersji oryginalnej pojawia się ostinatowa figura rytmiczno-melodyczna, wokół której Sting i jego zespół budują napięcie muzyczne, a którego kulminacją jest część środkowa (tzw. *bridge*). Pan mgr Banaszek potraktował ten utwór w sposób modalny. Akordy grane na fortepianie lewą ręką



przeciwstawione są freejazzowej z początku partii perkusji, przechodzącej następnie w regularny *groove*. Na uwagę zasługuje ciekawa reharmonizacja środkowej części utworu, kontrastująca ze statycznym charakterem części pierwszej. Obie części stanowią osnowę improwizacji - z początku fortepianowej, później kolektywnej. I tu znów pojawia się pytanie czy z artystycznego punktu widzenia improwizacje nie powinny być zostać nieco skrócone. Pozostaje wrażenie pewnego niedosytu w kwestii panowania nad formą utworu. Jednakże harmoniczne piękno części środkowej w wersji zaproponowanej przez doktoranta w jakiejś mierze rekompensuje te doznania. *Coda* wieńcząca utwór utrzymana jest także we freejazzowym charakterze. Mam wrażenie, że gdyby zespół miał możliwość przed wejściem do studia zagrania kilku koncertów z tym programem, to materiał muzyczny z pewnością ewoluowałby i ostateczne brzmienie i koncepcja muzyczna mogłyby być bardziej spójne.

***I Saved the World Today*** to trzeci utwór na płycie. W oryginale nagrany został przez *Eurythmics* - brytyjski duet muzyczny założony w 1980 roku przez Annie Lennox i Davida Stewarta.

Pan mgr Banaszek potraktował ten utwór w sposób balladowy. Po krótkiej introdukcji fortepianu pojawia się *time*. Na uwagę zasługuje partia perkusji realizowana przy pomocy palców. Oszczędna gra kontrabasisty i perkusisty powoduje, że p. Banaszek stara się grać w sposób oszczędny, co wychodzi muzyce na dobre. I tu również zadaję sobie pytanie, czy pewnego rodzaju zacieśnienie pomysłów muzycznych, a co za tym idzie skrócenie całkowitego czasu utworu nie wyszłoby muzyce na dobre? W oryginale czas trwania utworu to 4'54" a w wersji mgr Banaszka to aż 10'49". Aby zagospodarować taką przestrzeń czasową trzeba naprawdę w pewien sposób wyreżyserować formę utworu od strony aranżacyjnej. Pan Banaszek postawił na spontaniczność, co mogło przynieść różne efekty. I tak też się stało. Obok ciekawych artystycznie fragmentów pojawiają się dłużyzny, podczas których słuchacz z niecierpliwością czeka na pojawienie się kolejnej części formy.

***Calling You*** to czwarty utwór na płycie. W oryginalnej wersji wykorzystany został w filmie *Bagdad Cafe* i dzięki filmowi został spopularyzowany. Partia wokalna *Jevetty Steele*, jej ekspresja ciekawie kontrastuje z harmonicznymi plamami brzmieniowymi zespołu. Akustyczna wersja p. magistra Banaszka jest interesującą propozycją stylistyczną. Na początku utworu zwraca uwagę przestrzeń, którą udało się wykreować muzykom. Perkusista ponownie gra palcami po zestawie perkusyjnym co stanowi ciekawy efekt sonorystyczny. Ostinatowe figury kontrabasisty i fortepianu zdają się przenikać wzajemnie. Ekspresja stopniowo narasta, osiągając punkt kulminacyjny w drugiej części utworu. W zakończeniu pojawiają się elementy muzyki *free*, bez określonej pulsacji rytmicznej. I znów, czas utworu (9'12") jest w mojej



opinii nieco za długi. Całość na tym nieco traci a słuchaczowi trudno jest utrzymać koncentracją niezbędną do percepcji tego rodzaju muzyki.

Utwór **Clocks** brytyjskiego zespołu *Coldplay*, jednej z najpopularniejszych grup rockowych początku XXI wieku, powstał w oparciu o ostinatową figurę melodyczno-rytmiczną, która jest osią całej kompozycji. W wersji doktoranta, po krótkiej ostinatowej introdukcji pojawia się przestrzeń, z której stopniowo wyłania się oryginalny motyw muzyczny. Najciekawsze w mojej opinii są te fragmenty, w których doktorant odważył się na odejście od dość ubogiej w oryginalnej wersji harmonii, wyruszając tym samym w muzyczną podróż, która wiedzie go przez nieznaną, aby bezpiecznie powrócić do domu, którym jest główny motyw utworu.

Najbardziej udaną transformacją oryginalnego utworu do czasów współczesnych jest zaprezentowana przez doktoranta wersja przeboju **I'am Sorry** wykonywanego przez *Brendę Lee*. W wersji pochodzącej z lat sześćdziesiątych ubiegłego stulecia wokalistce towarzyszy chórek, którego brzmienie kojarzy mi się z aranżacjami Victora Younga dla Peggy Lee (zbieżność nazwisk przypadkowa). Pan magister Banaszek snuje swoją opowieść, w interesujący sposób wykorzystując przestrzeń, oszczędny akompaniament kontrabas i wysoką kulturę gry perkusji. Bardzo ciekawe są pomysły harmoniczne doktoranta a i forma wydaje się być pod kontrolą. Zdecydowanie najjaśniejszy punkt albumu.

Płytę wieńczy **Brothers in Arms** Marka Knopflera w wersji oryginalnej w wykonaniu zespołu *Dire Straits*. Pan magister Banaszek zaproponował tu przestrzenną introdukcję fortepianu, po której pojawia się temat realizowany przez zespół *ad libitum*.

Następnie perkusja wprowadza słuchacza do szybszej części utworu, w której fortepian nawiązuje do oryginalnej melodii, płynnie przechodząc do części wolniejszej, stopniowo przeradzającej się w *ad libitum*. Części wolna i szybka wzajemnie się przenikają, tworząc ciekawy kontrast brzmieniowy.

Mocną stroną płyty jest kultura brzmienia. Fortepian brzmi szlachetnie, pogłos został użyty do podkreślenia przestrzeni w muzyce. Perkusista wraz z kontrabasistą trafnie odczytują muzyczne intencje lidera. Całość sprawia bardzo dobre wrażenie sonorystyczne.




Opis dzieła składa się zasadniczo z trzech części. Po krótkim wstępie autor szkicuje historię jazzowej interpretacji muzyki rozrywkowej, aby przejść do czasów współczesnych. W drugim rozdziale autor wnikliwie analizuje swoje własne interpretacje wykonywanych utworów, zwracając uwagę na różnice harmoniczne, rytmiczne i agogiczne. Bardzo ciekawy jest rozdział trzeci, w którym autor omawia konstytutywne elementy kompozytorsko - aranżacyjne i wykonawcze. Całość wieńczy podsumowanie, bibliografia i dyskografia.

## **KONKLUZJA**

Na podstawie analizy, przedstawionego tu dzieła oraz jego opisu, stwierdzam, że wszystkie składowe, mimo pewnych zastrzeżeń, dotyczących zwłaszcza czasu trwania utworów, a co za tym idzie panowania nad formą, zasługują na dobrą ocenę. W moim przekonaniu doktorant Marcin Banaszek jest muzykiem, który ma wyraźną drogę artystyczną i z pewnością będzie konsekwentnie poszerzał swoje zainteresowania stylistyczne. Przedstawiona płyta jest wartościową pozycją fonograficzną, a opis dzieła zadowalający.

W związku z powyższym spełnione zostały wymogi określone w Ustawie z dnia 14 marca 2003 roku, art. 13 ust. 1.

Pracę doktorską magistra Marcina Banaszka przyjmuję.

  
.....  
dr hab. Jakub Stankiewicz